

A TURISZTIKAI KONJUNKTÚRA ALAKULÁSA

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

2022. szeptember

Budapest, 2022. október

Készítette a GKI Gazdaságkutató Zrt.

E-mail: gki@gki.hu

Honlap: www.gki.hu

Postacím: 1461, Budapest, Pf. 232.

Készítették:

Dr. Molnár László

Udvardi Attila

Szerkesztette:

Udvardi Attila

A tanulmány a Magyar Turisztikai Szövetség és a VIMOSZ megbízására készült.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI	8
TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX.....	9
Módszer.....	9
Az index és összetevőinek alakulása.....	9
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI	13
Foglalkoztatás.....	13
Üzleti helyzet, teljesítmény.....	14
Árak, költségek	16
Eredményesség.....	22
Fejlesztések.....	23

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A tágabb értelemben vett turisztikai ágazat (turizmus, vendéglátás, rendezvényszervezés stb., a továbbiakban turizmus) régóta küzd a kevésbé reprezentatív felmérések eredményeiből adódó információhiánnyal. Ezért a Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ) a Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvánnyal és a GKI Gazdaságkutató Zrt.-vel közösen megalkotta a Turizmus Konjunktúra Indexet, mely havi gyakorisággal méri az ágazatban a konjunktúra várható alakulását, a piac és a közvélemény számára ezzel információt biztosítva a közeljövőben várható trendekről.

A felmérés a turizmust, mint szektort tágan értelmezi, az alábbi alágakat vizsgálja:

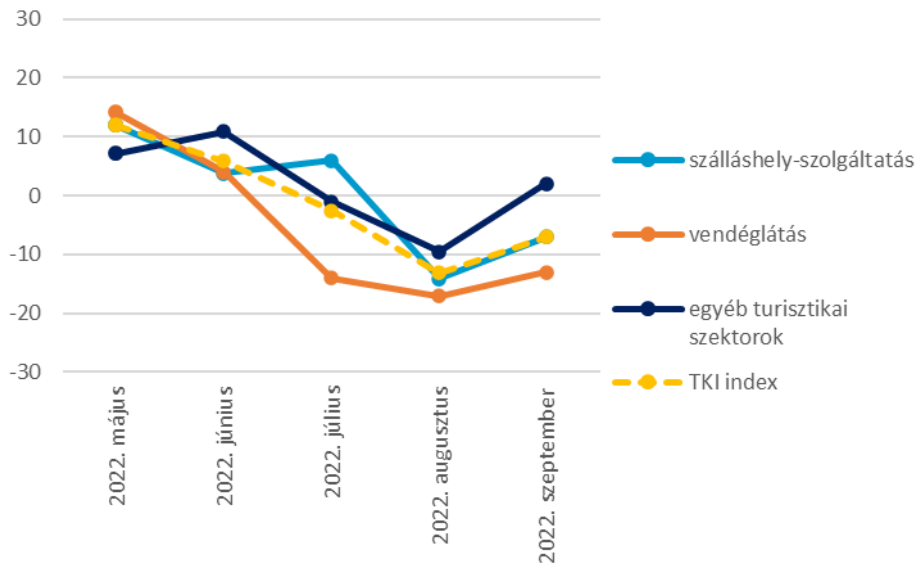
- szálláshely szolgáltatás (TEAOR 5500)
- vendéglátás (5600)
- utazásközvetítés, utazásszervezés (7910)
- konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése (8230)
- fizikai közérzetet javító szolgáltatás (9604)

Jelen, 2022. szeptemberi felmérés sorrendben a hatodik, így már egy féléves visszatekintéssel rendelkezünk az index alakulásáról.¹

A TKI index 2022. szeptemberben -7 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői helyzetüket enyhén romlónak érzékelik. Augusztushoz képest az index értéke 6 ponttal nőtt. A javulás minden alszektorban éreztette hatását, a szálláshely-szolgáltatásban 7 ponttal, a vendéglátásban 4 ponttal, míg az egyéb turisztikai szektorban 12 ponttal nőtt az index.

¹ Az április hónapban használt online módszertanról a masszív következtetések levonására szükséges válaszmennyiség elérése érdekében májustól telefonos módszertanra tértünk át.

A TKI index alszektorok szerint - 2022. május-szeptember (pont)

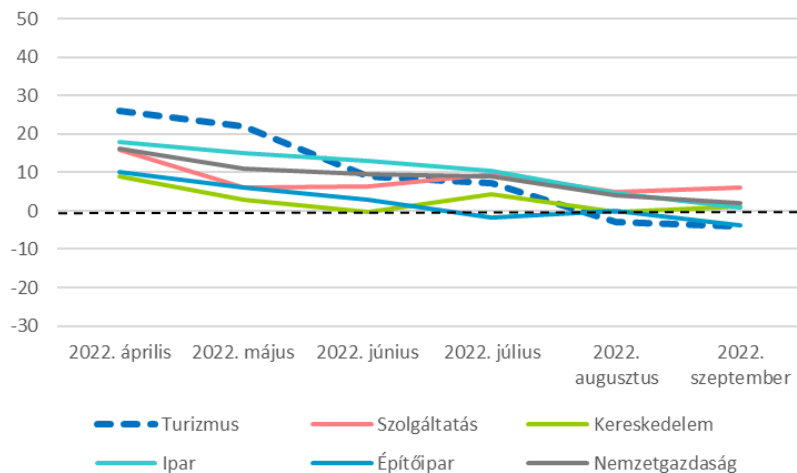
Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest +7 ponton áll, mely azt mutatja, hogy nagyon lassú ütemben, de nőtt a kereslet² a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az egyes alszektorok azonban vegyes képet mutatnak e tekintetben: a mutató a szálláshely-szolgáltatásban a legalacsonyabb (+3 pont), majd az egyéb turisztikai alszektor következik (+6 pont), míg a vendéglátás áll a legkedvezőbb pozícióban (+11 pont). **A következő három hónapra vonatkozóan -4 pontot mértünk, mely azt jelenti, hogy a cégek nagyon kis mértékben, de csökkentik a munkaerőállományt. Ez a szezonális hatások miatt természetesnek tekinthető.** A szeptemberi indexérték a szálláshely-szolgáltatásban enyhén pozitív (+2 pont), míg a vendéglátásban -1 pont, az egyéb turisztikai alszektorban pedig -14 pont.

A turizmus foglalkoztatási várakozás indexe (-4 pont) 2022 szeptemberében elmaradt a GKI EU számára végzett konjunktúrakutatásában mért, szolgáltatási szektorra számított index értéktől (+6), valamint a nemzetgazdasági átlagtól (+2 pont).

² Itt azért hasonlítottunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális hatások, melyet célszerű kiszűrni.

Ágazatok foglalkoztatási várakozás indexe - 2022. április-szeptember (pont)

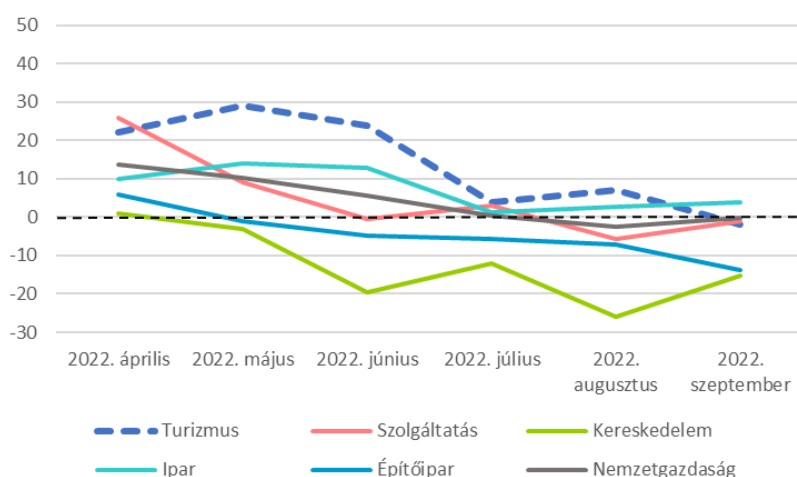

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A turizmus **teljesítmény várakozások indexe** (a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számát, a vendéglátásban a vendégek számát, az egyéb turisztikai szektorban tevékenységtől függően a vendégek/ügyfelek/foglalások számát méri) **-2 pontra csökkent 2022 szeptemberben**, így szinte megegyezett a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában mért szolgáltatási szektor indexével (-1 pont), valamint a nemzetgazdasági átlaggal (0 pont). A turizmus egyes alszektorai közül a szálláshely-szolgáltatásban átlagtól elmaradó (-11 pont), míg a vendéglátásban és az egyéb turisztikai szektorban ezt meghaladó (+1 és +3 pont) volt az index.

Ágazatok teljesítmény várakozás indexe - 2022. április-szeptember (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest a szállásadók 8%- vár a növekedést a vendégéjszakák számában, 68%-uk stagnálást, s 24%-uk vár visszaesést. A vendéglátásban működők 22%-a vár vendégforgalom növekedést, míg 54% stagnálást, 24%-uk pedig visszaesést vetít előre.

A vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest romlott, de még enyhén pozitív tartományban, +5 ponton állt 2022. szeptemberben. Augusztushoz képest 7 ponttal csökkent a mutató értéke. A mutató értéke a legalacsonyabb és negatív a vendéglátásban, -6 pont, -1 pont a szálláshely szolgáltatásban, illetve erősen pozitív, +27 pont az egyéb turisztikai szektorban. A cégek üzleti helyzete minden létszám kategóriában romlott.

A turisztikai cégek 74%-a a működési költségek³ növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (az augusztusi felméréskor 55% volt ez az arány), míg a fennmaradó 26% szerint nem változtak e költségek (csökkenést senki sem jelzett). A vendéglátó cégek 71%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, a szálláshely-szolgáltatásban működők 67%-a, míg az egyéb turisztikai szektorokban működők 87%-a. A működési költségek az elmúlt 3 hónapban átlagosan 21%-kal nőttek a szektorban (mely elmarad az augusztusban mért 27%-tól), 17%-kal a szálláshely-szolgáltatóknál, 22%-kal a vendéglátásban, míg 23%-kal az egyéb turisztikai szektorokban.

A működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását a következő 3 hónapban, -37 ponton áll, mely jelentős, 26 pontos javulás augusztushoz képest. A mutatót az egyes alszektorokban eltérően ítélik meg a vállalkozások: a szálláshely szolgáltatásban -24 pont, a vendéglátásban -56 pont, míg az egyéb turisztikai szektorban -21 pont. A szálláshely szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorban jelentősen javult, míg a vendéglátásban kissé romlott az index augusztushoz képest.

Szeptemberben a turisztikai cégek 84%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (augusztusban 79% volt ez az arány), 14%-uk nem változtatott az árakon, miközben 2% jelzett csökkenést. Létszámkategória szerinti bontásban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek emeltek árat a legnagyobb arányban (87%), míg a többi kategóriában átlagosan 78-79%

³ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

emelt. **Az áremelkedés átlagosan 16%-os volt** (májusban 11%-ot, júniusban 14%-ot, júliusban 17%-ot, augusztusban 15%-ot mértünk). **Vagyis a cégek továbbra sem hárították át az összes költségnövekedést a fogyasztókra, elsősorban a profitjuk rovására egy részét „lenyelték”.**

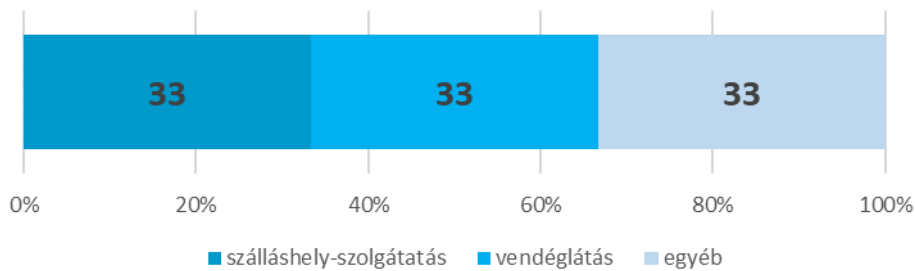
Augusztusban a turisztikai cégek 34%-a jelezte, hogy a következő 3 hónapban várhatóan emelni fogja szolgáltatásának árát, 59%-uk nem változtat az árakon, míg 7% jelzett csökkentést. Augusztushoz képest alig változtak ezek az arányok. A szálláshely-szolgáltatásban már korábban (szezonzárókor) lezajlottak az áremelések, ezért mindössze 16% az emelést tervezők aránya, miközben a vendéglátásban főként az élelmiszerárak emelkedése miatt 46%, míg az egyéb turisztikai szektorokban 34% tervez emelni. **A turisztikai cégek 27%-a a közelmúltban is emelt árat és a közeljövőben is emelni fog (ez az arány augusztusban még 31% volt).**

Az üzleti tevékenység eredményének indexe a jelenhez képest a következő három hónapra -8 ponton áll, mely kismértékű visszaesést jelez, ugyanakkor **9 pontos javulást mutat augusztushoz képest**. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban és a vendéglátásban negatív, míg az egyéb turisztikai szektorban pozitív. **Augusztushoz képest minden alszektorban javult a mutató értéke, legnagyobb mértékben az egyéb turisztikai szektorban, melynek profitabilitását a júliusi mélypont után sikerül visszaállítani.**

A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI

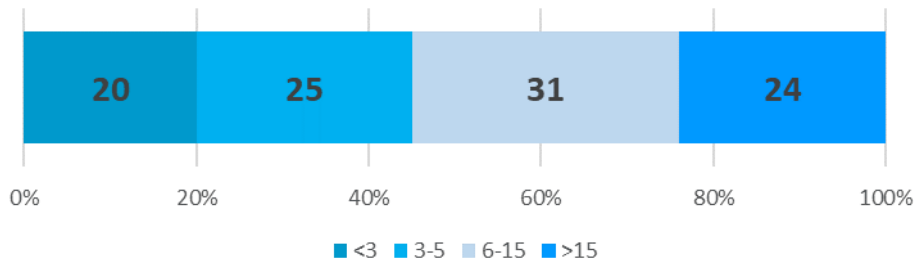
A 2022 augusztusi felmérésben - hasonlóan a korábbiakhoz - minden alszektor egyharmados arányt képviselt (mivel a válaszadói mintát az árbevétel arányok mentén terveztük kialakítani). A válaszadói mintában 20%-ot képviselnek a 3 főnél kevesebbet foglalkoztató cégek, 25%-ot a 3-5 fős vállalkozások, 31%-kal vannak jelen a 6-15 fősök, míg 24%-os arányt képviselnek a 15 főnél nagyobb cégek.

A válaszadó minta megoszlása alágazatok szerint - 2022. szeptember (%)

Forrás: GKI

A válaszadó minta megoszlása létszám kategóriák szerint - 2022. szeptember (2021. évi foglalkoztatott létszám főben, %)

Forrás: GKI

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

Módszer

A Turizmus Konjunktúra Index (TKI) egy kompozit mutató, mely öt különböző alindexének átlagaként kerül kiszámításra minden hónapban. A TKI index kalkulációjánál megfelelő súlyozás használatával figyelembe vesszük a válaszadó cégek méretét (foglalkoztatottak száma), valamint a turizmus és vendéglátás egyes alágazatainak súlyát. Utóbbi a nemzetgazdaságból képviselt részesedés (alszektor értékesítésének összesített nettó árbevétele) alapján állítjuk elő. Ennek értelmében a két legnagyobb alszektor közül a szálláshely szolgáltatás 29%-os, a vendéglátás pedig 43%-os súllyal szerepel a kalkulációban, míg a többi kisebb alszektor összesített súlya 28%.

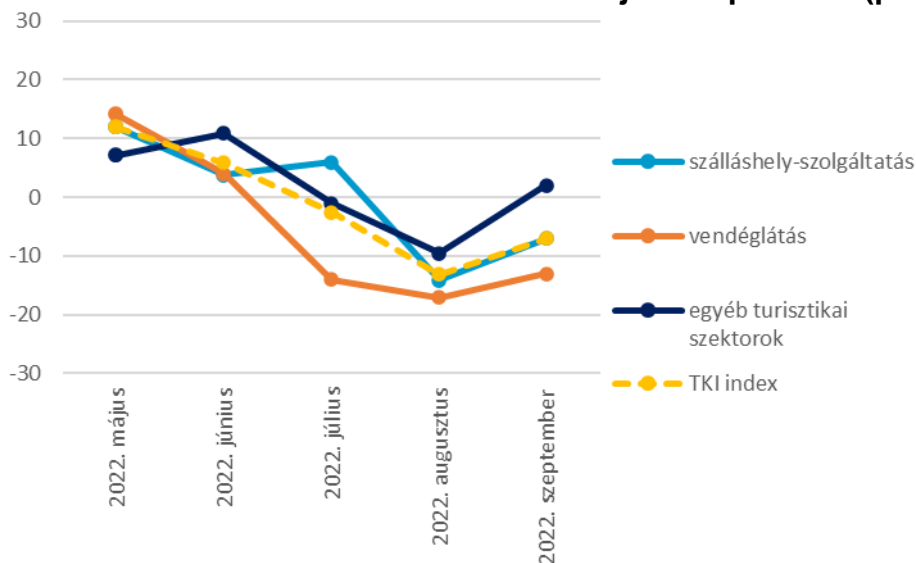
Mind a TKI indexet, mind pedig alindexeit az Európai Unió konjunktúra módszertanához igazodva -100 és +100 közötti skálán értelmezzük (a felmérés kérdőíveiben szereplő, szimmetrikus 1-től 5-ig terjedő skálát transzponáljuk a -100 és +100 közötti skálára). Utóbbi módszertan elősegíti a negatív és a pozitív egyenlegek/válaszok jobb elkülönülését, jobban értékelteti a havi szintű elmozdulásokat, valamint kiszűri a neutrális válaszokat. Az indexek mellett a többi konjunkturális kérdés elemzésénél is ezt a módszertant használtuk.

A TKI index megalkotásához **öt alindexet használunk, mindegyiknek 20-20% súlyt biztosítva**. Az alindexek a szokásos konjunktúra felmérések alindexeihez hasonlóan mérik egyrészt az **ágazat foglalkoztatási helyzetét** a közelmúltra és a közeljövőre nézve, az ágazat közelmúltbeli és közeljövőbeli **teljesítményét**, valamint a **működési költségek alakulását**. Mivel utóbbi inverz módon értelmezzük (hiszen itt a negatív válasz mutatja a kedvező irányt), ezért értékét az index megalkotásánál -1-gyel szorozzuk.

Az index és összetevőinek alakulása

A TKI index 2022. szeptemberben -7 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői helyzetüket enyhén romlónak érzékelik. Augusztushoz képest az index értéke 6 ponttal nőtt. A növekedés minden alszektorban éreztette hatását.

A TKI index alszektorok szerint - 2022. május-szeptember (pont)

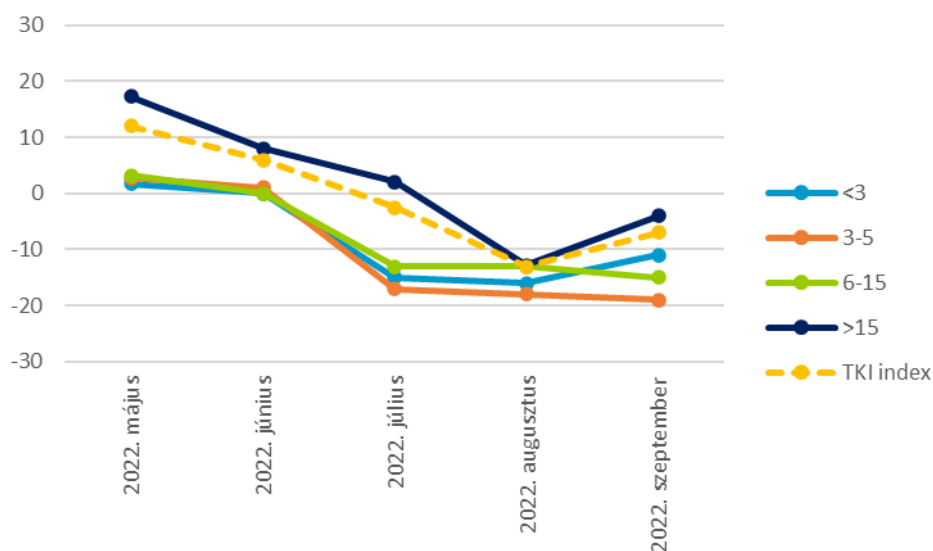

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Létszámkategóriák szerinti bontásban a konjunktúraindex értéke a legkisebb és a legnagyobb cégeknél tudott nőni, míg a köztes két kategóriában csökkent kissé.

A TKI index létszámkategóriák szerint - 2022. május-szeptember (pont)

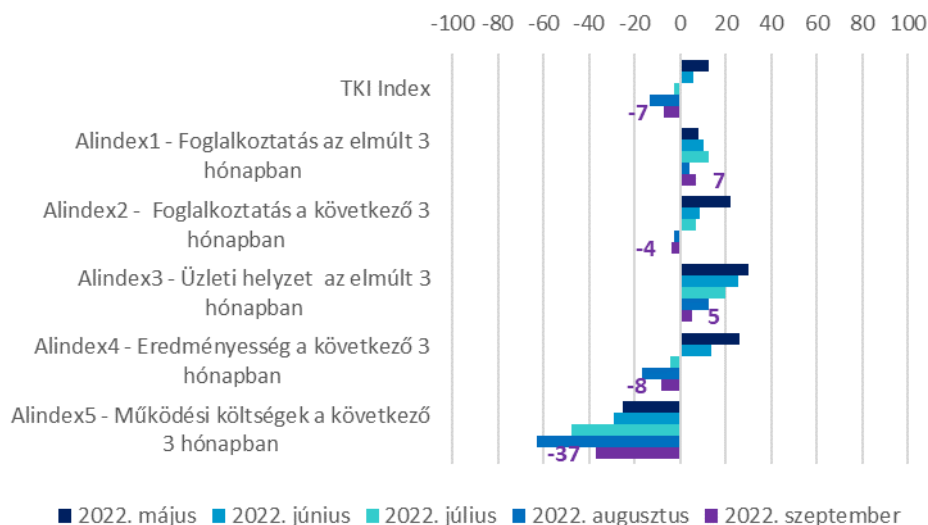

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index egyes összetevő alindexei -100 és +100 közötti skálán mérve az alábbiak szerint alakultak:

A TKI index és alindexei - 2022. május-szeptember (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul)

- Index1: A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest +7 ponton áll, mely azt mutatja, hogy nagyon lassú ütemben, de nőtt a kereslet⁴ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az egyes alszektorok azonban vegyes képeket mutatnak e tekintetben: a mutató a szálláshely-szolgáltatásban a legalacsonyabb (+3 pont), majd a vendéglátás következik (+6 pont), végül az egyéb turisztikai alszektorban állnak a legkedvezőbb pozícióban (+11 pont). Létszám kategóriák szerint az elmúlt három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek tudták kis mértékben növelni a létszámukat, míg a többi kategóriát stagnálás vagy stagnálásközeli állapot jellemezte.
- Index2: A **következő három hónapra vonatkozóan -4 pontot mértünk, mely azt jelenti, hogy a cégek nagyon kis mértékben, de csökkentik a munkaerőállományt. Ez a szezonális hatások miatt természetesnek tekinthető.** A szeptemberi indexérték a szálláshely-szolgáltatásban enyhén pozitív (+2 pont), míg a vendéglátásban -1 pont, az egyéb turisztikai alszektorban pedig -14 pont. Létszám kategóriák szerint a következő három hónapban a legfeljebb 5 fős cégek kívánják növelni létszámukat. A 3 fő alattiak és a 6-15 fős cégek is inkább stagnálnak (-2 pont), míg a többi kategóriát várhatóan stagnálás vagy stagnálásközeli állapot jellemzi.

⁴ Itt azért hasonlítottunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális hatások, melyet célszerű kiszűrni.

- Index3: A **vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest romlott, +5 ponton állt 2022. szeptemberben. Augusztushoz képest 7 ponttal csökkent a mutató értéke. A mutató értéke a legalacsonyabb és negatív a vendéglátásban, -6 pont (+2 pont augusztushoz képest), -1 pont a szálláshely szolgáltatásban (-14 pont augusztushoz képest), illetve +27 pont az egyéb turisztikai szektorban (stagnálás augusztushoz képest). A **cégek üzleti helyzete minden** létszám kategóriában romlott.
- Index4: **Az üzleti tevékenység eredményének indexe** a jelenhez képest a következő három hónapra -8 ponton áll, mely kismértékű visszaesést jelez, **ugyanakkor 9 pontos javulást mutat augusztushoz képest.** A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban és a vendéglátásban negatív, míg az egyéb turisztikai szektorban pozitív. **Augusztushoz képest minden alszektorban javult a mutató értéke, legnagyobb mértékben az egyéb turisztikai szektorban, melynek profitabilitását a júliusi mélypont után sikerül visszaállítani.**
- Index5: **A működési költségek indexe**⁵, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -37 ponton áll, mely jelentős, 26 pontos javulás augusztushoz képest. A mutatót az egyes alszektorokban eltérően ítélik meg a vállalkozások: a szálláshely szolgáltatásban -24 pont, a vendéglátásban -56 pont, míg az egyéb turisztikai szektorban -21 pont. A szálláshely szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorban jelentősen javult, míg a vendéglátásban kissé romlott az index augusztushoz képest.

⁵ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

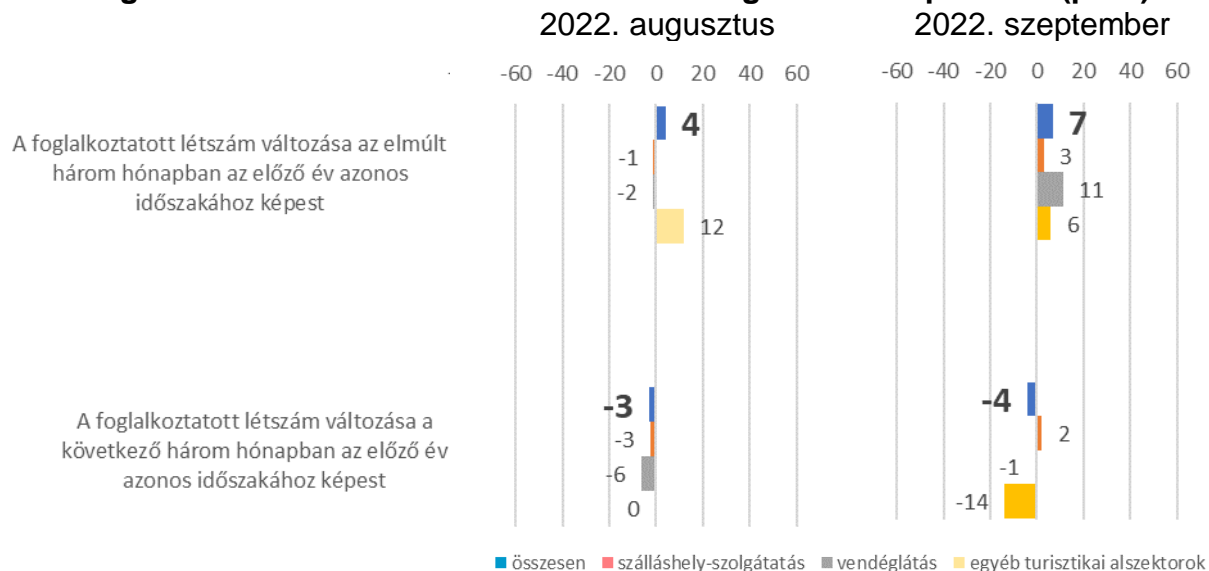
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI

Foglalkoztatás

A felmérésben résztvevő vállalatok **átlagosan 16 főt foglalkoztattak 2021-ben**, a vendéglátásban 15 főt, a szálláshely-szolgáltatásban 15 főt, míg az egyéb turisztikai szektorban működő cégeknél 17 főt. A foglalkoztatott létszámból átlagosan 13%-ot tesznek ki a gyakornokok vagy külsősök, ennél kissé magasabbat a vendéglátásban és az egyéb turisztikai alszektorban, míg kissé alacsonyabbat a szálláshely-szolgáltatásban.

A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **+7 ponton áll**, mely azt mutatja, hogy nagyon lassú ütemben, de nőtt a kereslet⁶ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az egyes alszektorok azonban vegyes képet mutatnak e tekintetben: a mutató a szálláshely-szolgáltatásban a legalacsonyabb (+3 pont), majd az egyéb turisztikai alszektor következik (+6 pont), míg a vendéglátás áll a legkedvezőbb pozícióban (+11 pont).

Foglalkoztatott létszám változása - 2022. augusztus-szeptember (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökkent/csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nőtt/nő)

⁶ Itt azért hasonlítunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

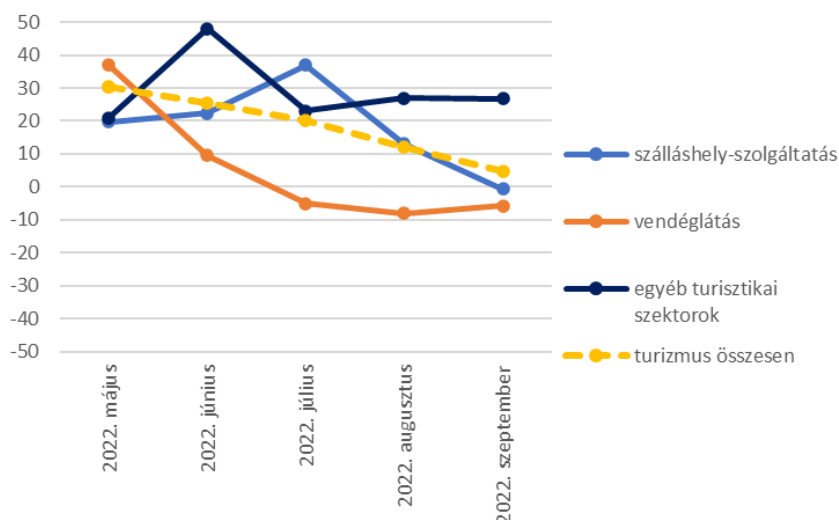
Létszám kategóriák szerint az elmúlt három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek tudták kis mértékben növelni a létszámukat, míg a többi kategóriát stagnálás vagy stagnálásközeli állapot jellemezte.

A foglalkoztatott létszám alakulása a következő három hónapra vonatkozóan -4 pontot mértünk, mely azt jelenti, hogy a cégek nagyon kis mértékben, de csökkentik a munkaerőállományt. Ez a szezonális hatások miatt természetesnek tekinthető. Az augusztusi indexérték a szálláshely-szolgáltatásban enyhén pozitív (+2 pont), míg a vendéglátásban -1 pont, az egyéb turisztikai alszektorban pedig -14 pont. Létszám kategóriák szerint a következő három hónapban a legfeljebb 5 fős cégek kívánják növelni létszámukat. A 3 fő alattiak és a 6-15 fős cégek is inkább stagnálnak (-2 pont), míg a többi kategóriát várhatóan stagnálás vagy stagnálásközeli állapot jellemzi.

Üzleti helyzet, teljesítmény

A vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest romlott, +5 ponton állt 2022. szeptemberben. Augusztushoz képest 7 ponttal csökkent a mutató értéke. A mutató értéke a legalacsonyabb és negatív a vendéglátásban, -6 pont, -1 pont a szálláshely szolgáltatásban, illetve ehhez képest jóval magasabb, +27 pont az egyéb turisztikai szektorban.

Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban alszektorok szerint - 2022. május-szeptember (pont)

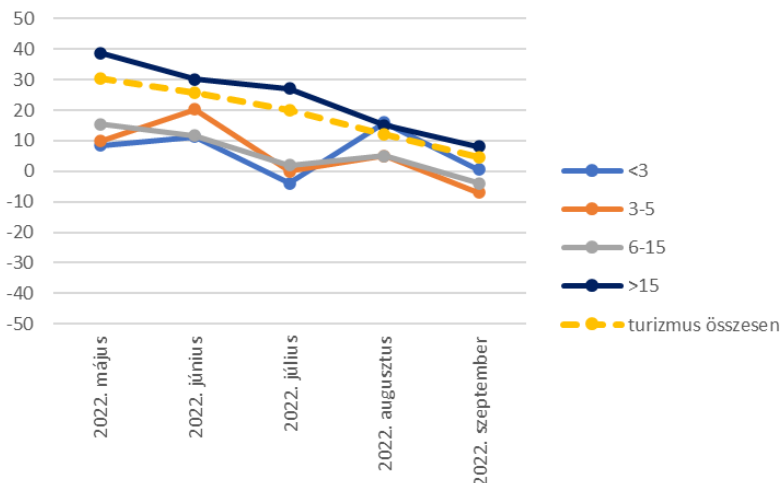

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

A **cégek üzleti helyzete minden** létszám kategóriában romlott, minél alacsonyabb létszámkategóriát tekintünk, annál jelentősebb a romlás mértéke.

Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban létszám kategória szerint - 2022. május-szeptember (pont)

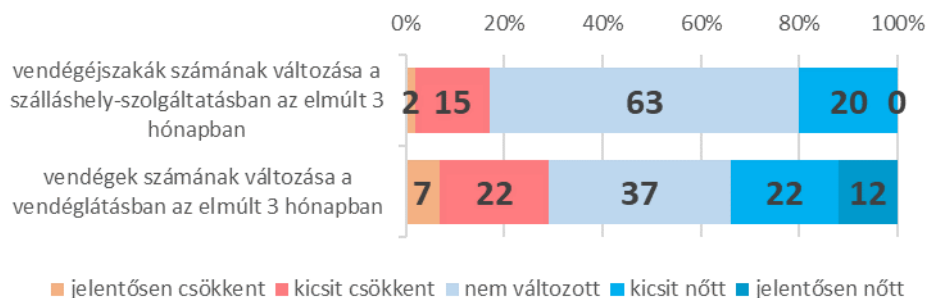

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

A **szálláshely-szolgáltatásban a vendégéjszakák száma** az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest kis mértékben nőtt. A szállásadók 20%-a növekedést jelzett (bár utóbbiak közül senki jelentős mértékűt), míg 17%-uk számolt be visszaesésről. A **vendéglátásban** működők ehhez hasonló teljesítményt jeleztek, **34%-uk számolt be vendégforgalom növekedésről**, 37% stagnálást jelzett, míg **29% számolt be visszaesésről**.

Alágazati teljesítmény változása az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2022. szeptember (megoszlás, %)

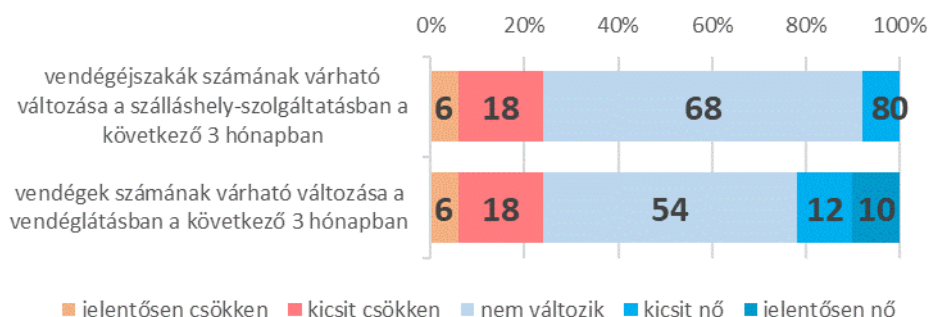
Forrás: GKI

A turizmus **teljesítmény várakozások indexe** (a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számát, a vendéglátásban a vendégek számát, az egyéb turisztikai szektorban tevékenységtől függően a vendégek/ügyfelek/foglalások számát méri) -2

pontra csökkent 2022 szeptemberben, így szinte megegyezett a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában mért szolgáltatási szektor indexével (-1 pont), valamint a nemzetgazdasági átlaggal (0 pont). A turizmus egyes alszektorai közül a szálláshely-szolgáltatásban átlagtól elmaradó (-11 pont), míg a vendéglátásban és az egyéb turisztikai szektorban ezt meghaladó (+1 és +3 pont) volt az index.

A fenti indexértékek a válaszarányokban is megmutatkoznak. **A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest a szállásadók 8%-a növekedést vár a vendégéjszakák számában** (jelentős növekedést senki), 68%-uk stagnálást, s 24%-uk vár visszaesést. A **vendéglátásban** működők a jövőre vonatkozóan már kissé optimistábbak, mint a szállásadók, **22%-uk vár vendégforgalom növekedést** (augusztusban ez az arány még 20% volt), míg 54% stagnálást, 24%-uk pedig visszaesést vetít előre (augusztusban ez az arány még 38% volt).

Álágazati teljesítmény várható változása a következő 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2022. szeptember (megoszlás, %)

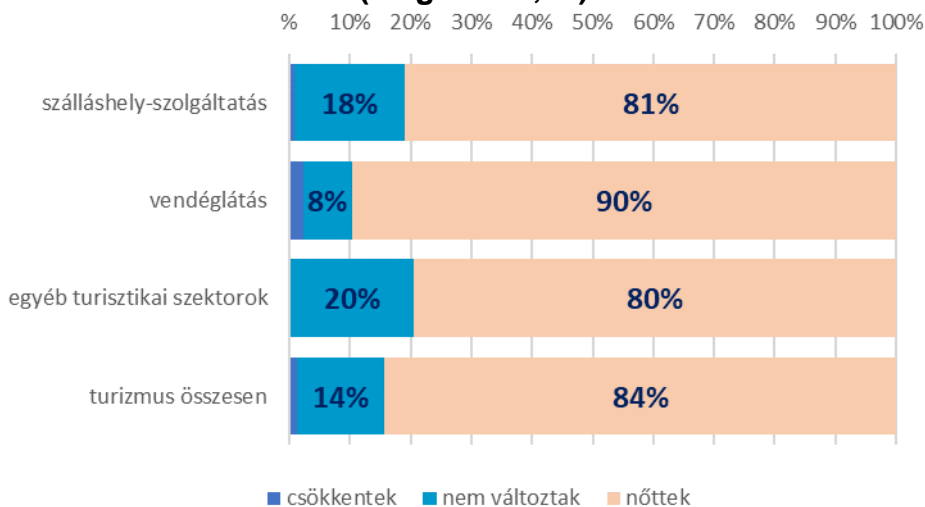

Forrás: GKI

Árak, költségek

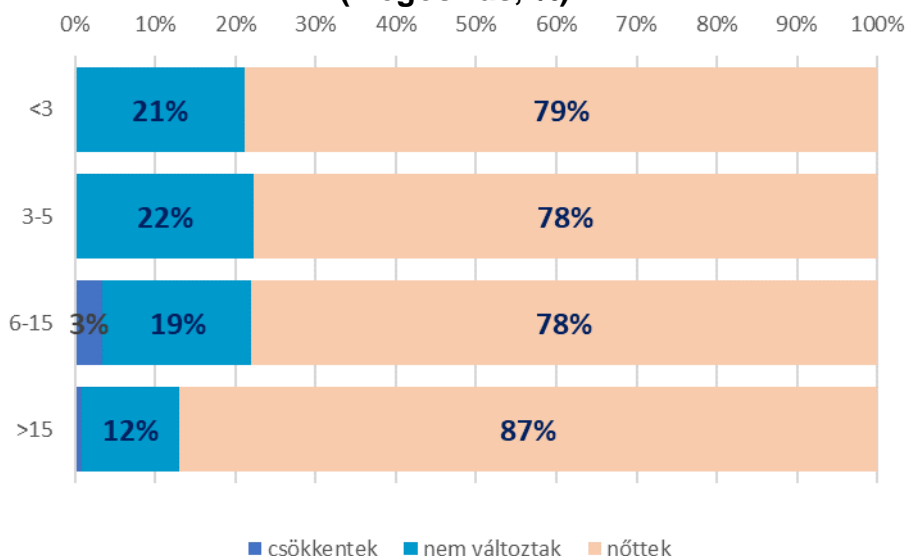
Szeptemberben a turisztikai cégek 84%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (augusztusban 79% volt ez az arány), 14%-uk nem változtatott az árakon, miközben 2% jelzett csökkenést. Létszámkategória szerinti bontásban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek emeltek árat a legnagyobb arányban (87%), míg a többi kategóriában 78-79% emelt.

Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban létszámkategória szerint - 2022. szeptember (megoszlás, %)

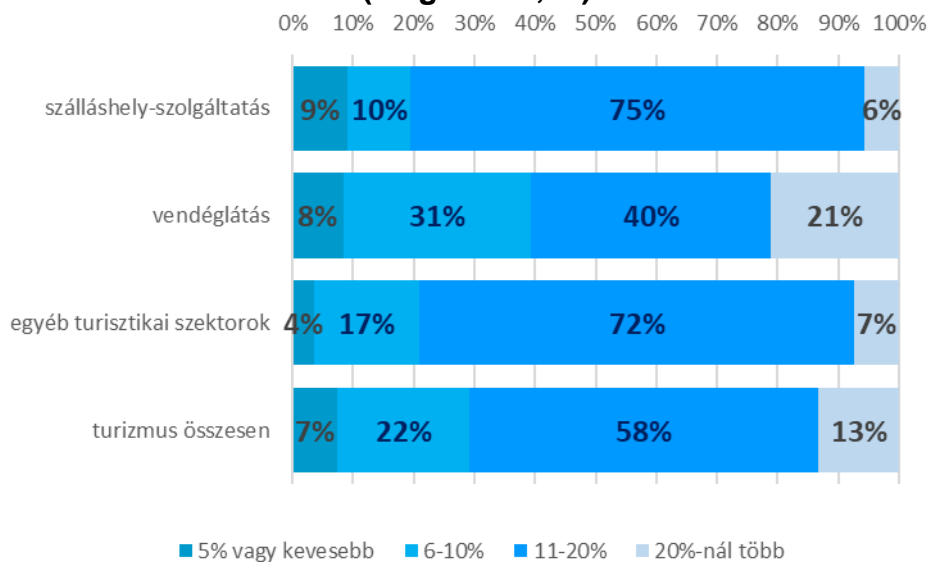

Forrás: GKI

Az áremelkedés átlagosan 16%-os volt (májusban 11%-ot, júniusban 14%-ot, júliusban 17%-ot, augusztusban 15%-ot mértünk). Az áremelést végrehajtó turisztikai cégek 7%-a 5%-kal vagy ennél kisebb mértékben növelte árait, 22%-a 6-10% között, 58%-a 11-20% között, míg a fennmaradó 13%-a ennél többet emelt. A szálláshely-szolgáltatásban a szállásadók 75%-a 11-20% közötti emelést valósított meg, 6%-uk ennél többet, 19%-uk ennél kevesebbet. A vendéglátásban a cégek 40%-a 11-20%

között, 21%-a ennél nagyobb, míg 39%-a ennél kisebb mértékben emelt. Az egyéb turisztikai szektorban is magas volt a 11-20%-kal emelők aránya (58%), ugyanakkor 29%-uk ennél kisebb, míg a fennmaradó 13%-uk ennél nagyobb ütemben emelt.

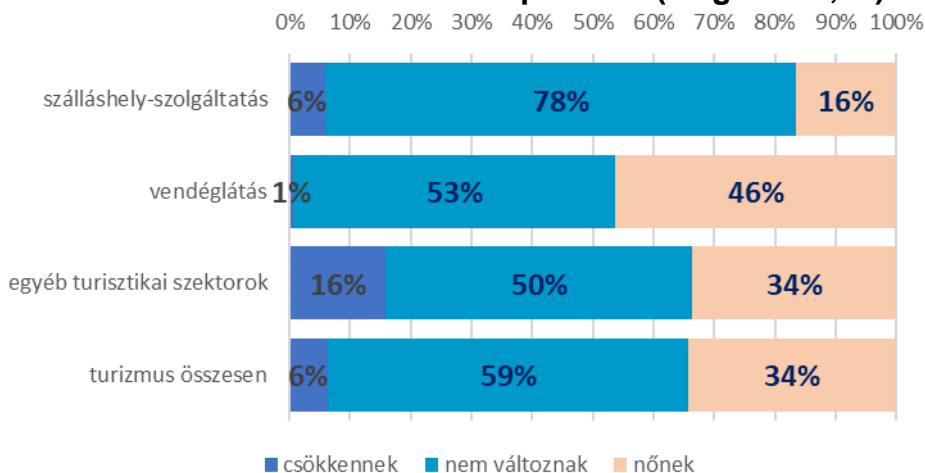
Az áremelés mértéke az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

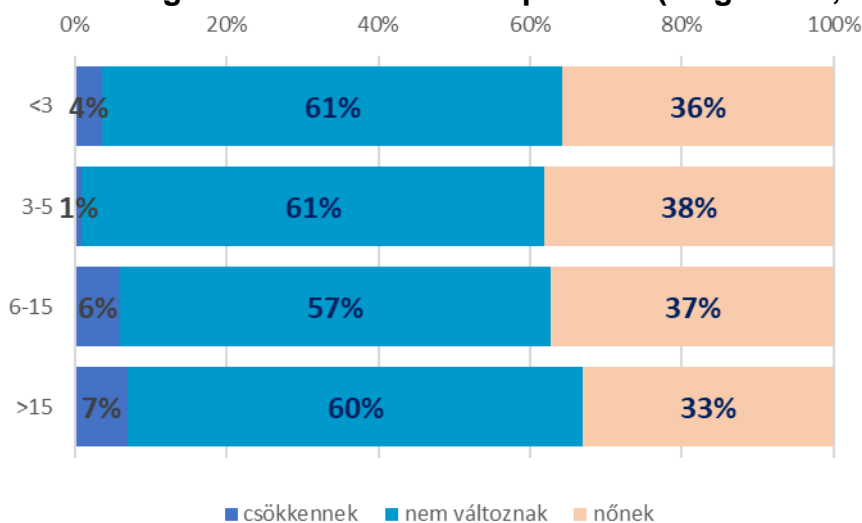
Szeptemberben a turisztikai cégek 34%-a jelezte, hogy a következő 3 hónapban várhatóan emelni fogja szolgáltatásának árát, 59%-uk nem változtat az árakon, míg 7% jelzett csökkentést. Augusztushoz képest alig változtak ezek az arányok. A szálláshely-szolgáltatásban már korábban (szezonzárókor) lezajlottak az áremelések, ezért mindössze 16% az emelést tervezők aránya, miközben a vendéglátásban főként az élelmiszerárak emelkedése miatt 46%, míg az egyéb turisztikai szektorokban 34% tervez emelni.

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. szeptember (megoszlás, %)

Forrás: GKI

A turisztikai cégek 27%-a a közelmúltban is emelt árat és a közeljövőben is emelni fog (ez az arány augusztusban még 31% volt), 58%-uk a közelmúltban meglépett emelést elegendőnek tartja, ezért a következő három hónapban már nem emel tovább. 8% azoknak a cégeknek az aránya, akik a közelmúltban sem emeltek és a közeljövőben sem fognak.

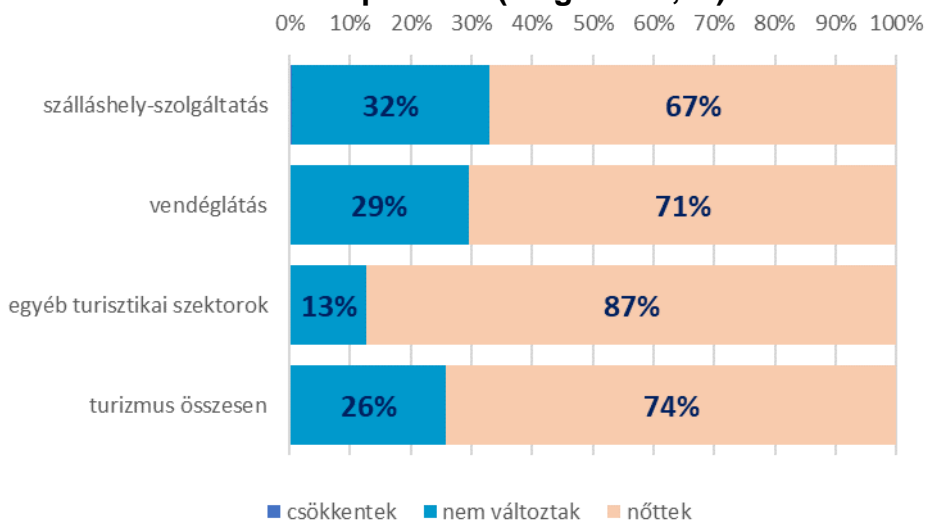
Az árak múltbeli és jövőbeli alakulása - 2022. szeptember (megoszlás, teljes tábla=100%)

		elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest		
		csökkent	nem változott	nőtt
a következő 3 hónapban várhatóan a jelenlegihez képest	csökken	0%	0%	6%
	nem változik	1%	7%	52%
	nő	0%	7%	27%

Forrás: GKI

A turisztikai cégek 74%-a a működési költségek⁷ növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (az augusztusi felméréskor 55% volt ez az arány), míg a fennmaradó 26% szerint nem változtak e költségek (csökkenést senki sem jelzett). A vendéglátó cégek 71%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a szálláshely-szolgáltatásban működők 67%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 87%-a.

A működési költségek alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. szeptember (megoszlás, %)

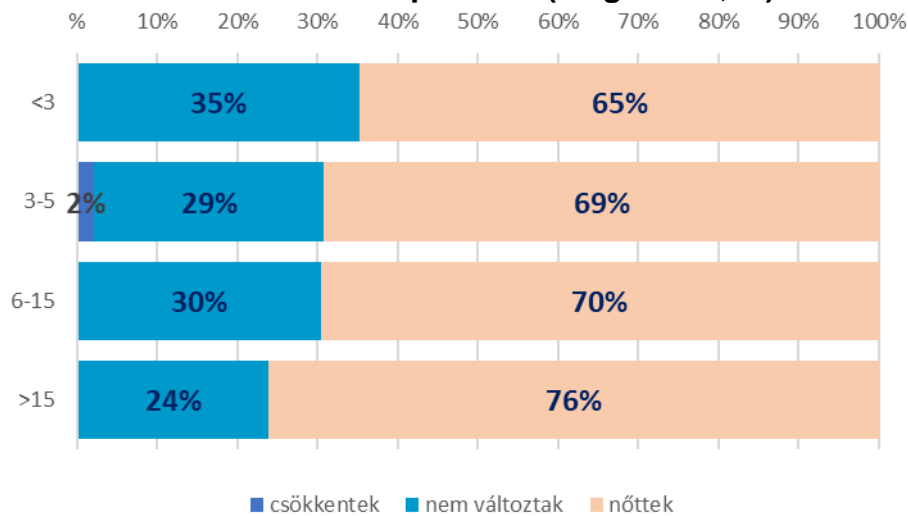

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztató cégek 76%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a többi létszámkategóriában alacsonyabb (65-70%) volt ez az arány.

⁷ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

A működési költségek alakulása az elmúlt 3 hónapban létszám kategóriák szerint - 2022. szeptember (megoszlás, %)

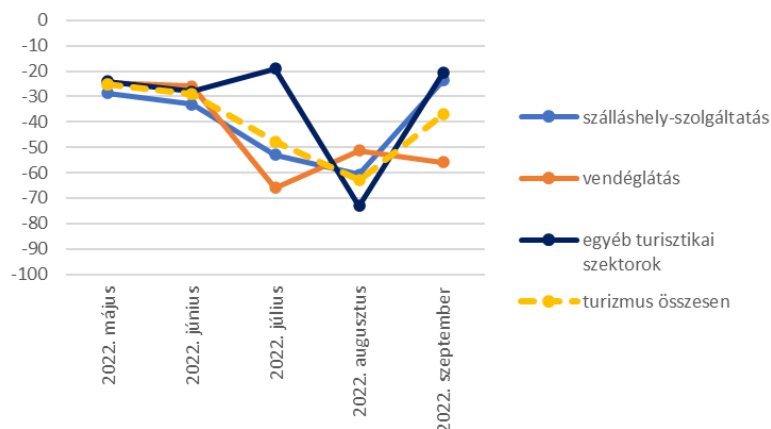

Forrás: GKI

A működési költségek az elmúlt 3 hónapban átlagosan 21%-kal nőttek a szektorban (mely elmarad az augusztusban mért 27%-tól), 17%-kal a szálláshelyszolgáltatóknál, 22%-kal a vendéglátásban, míg 23%-kal az egyéb turisztikai szektorokban. A turisztikai cégek 70%-a 20%-os vagy ennél kisebb költségnövekedést érzékelt, 16%-a 21-30% közöttit, 4%-a 31-40% közöttit, míg a fennmaradó 10% ennél többet.

A működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja a kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -37 ponton áll, mely jelentős, 26 pontos javulás augusztushoz képest. A mutatót az egyes alszektorokban eltérően ítélik meg a vállalkozások: a szálláshely szolgáltatásban -24 pont, a vendéglátásban -56 pont, míg az egyéb turisztikai szektorban -21 pont. A szálláshely szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorban jelentősen javult, míg a vendéglátásban kissé romlott az index augusztushoz képest.

A működési költségek alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május-szeptember (pont)

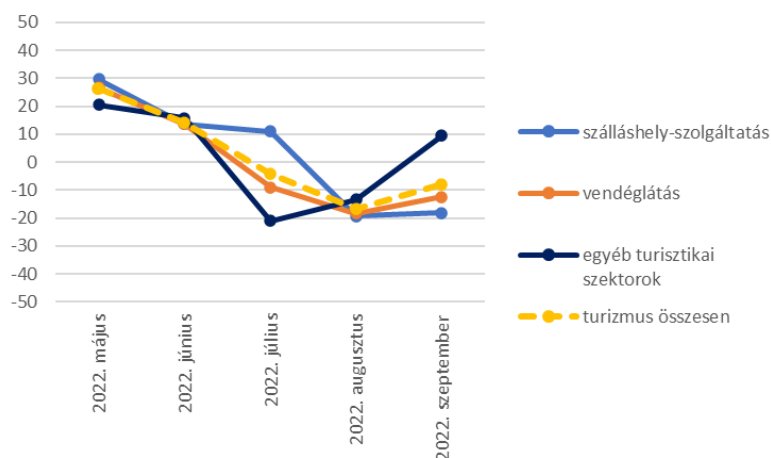
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen nő, +100 pedig azt, hogy jelentősen csökken)

Eredményesség

Az üzleti tevékenység eredményének indexe a jelenhez képest a következő három hónapra -8 ponton áll, mely kismértékű visszaesést jelez, **ugyanakkor 9 pontos javulást mutat augusztushoz képest**. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban és a vendéglátásban negatív, míg az egyéb turisztikai szektorban pozitív. **Augusztushoz képest minden alszektorban javult a mutató értéke, legnagyobb mértékben az egyéb turisztikai szektorban, melynek profitabilitását a júliusi mélypont után sikerül visszaállítani.**

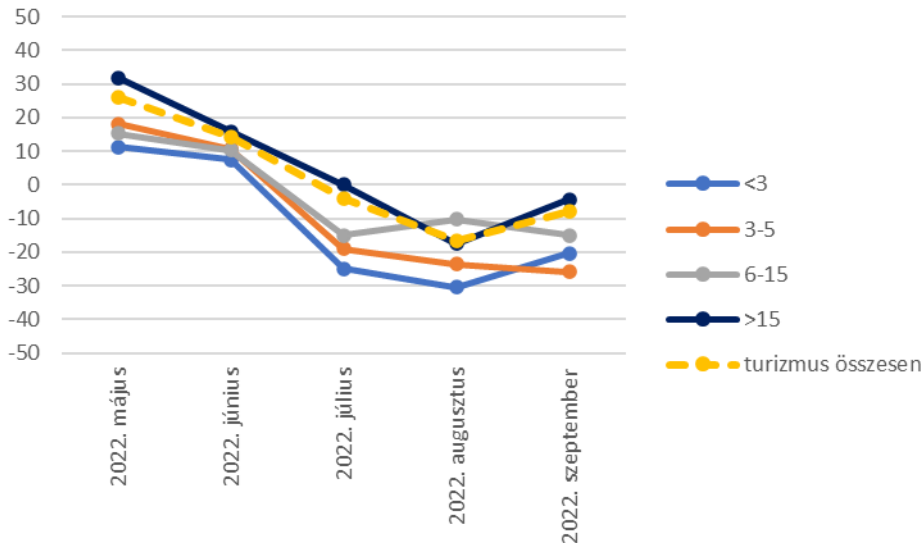
Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május-szeptember (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. május-szeptember (pont)

Forrás: GKI

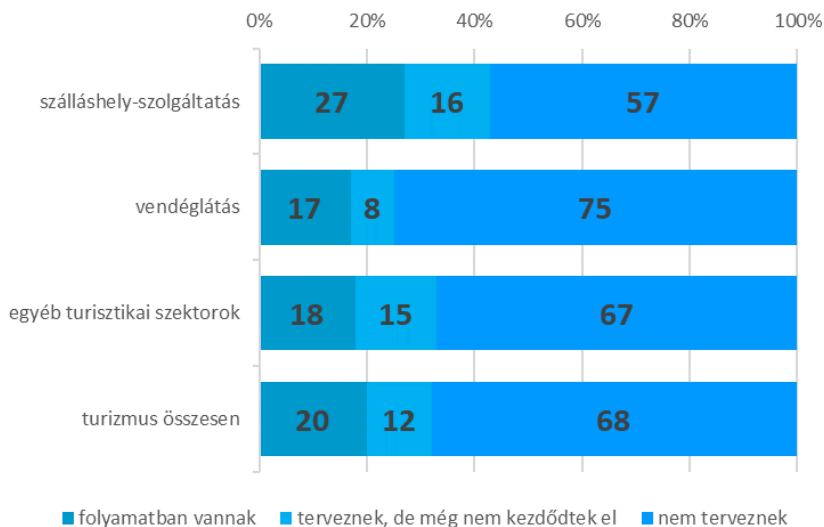
Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Fejlesztések

A turisztikai cégek 32%-a gondolkodik a következő 1 évben fejlesztésben, mely magasabb arány, mint az 1 hónappal ezelőtt mért 25%. A fejlesztést megvalósítók többségénél e fejlesztések más most is folyamatban vannak. A cégek 68%-a nem tervez fejlesztést a következő egy évben.

A szálláshely-szolgáltatásban érdekeltek 43%-a, a vendéglátásban működők 25%-a, míg az egyéb turisztika szektorok cégeinek 33%-a tervez fejleszteni a következő egy évben. A fejlesztések nagyobb része már folyamatban van minden szektorban.

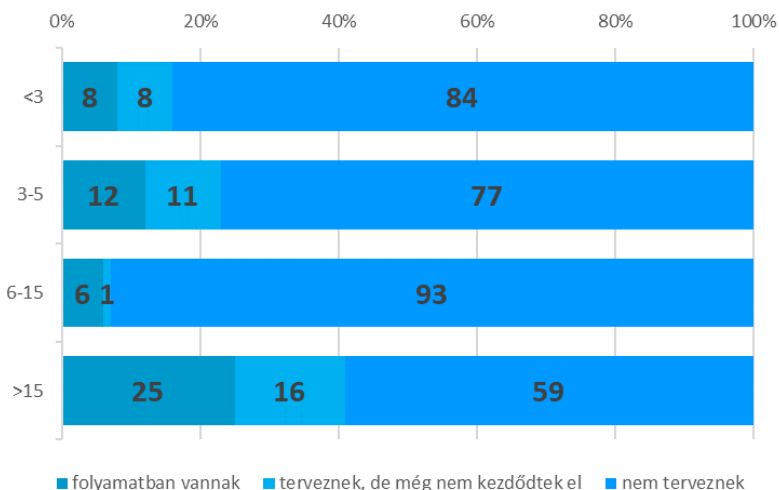
Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2022. szeptember (megoszlás)

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerinti bontást vizsgálva a 15 fő felettiak 41%-a fejleszt a következő 12 hónapban, utóbbiak 61%-a el is kezdte az ezzel járó beruházást. A 6-15 fősök esetében 7% tervez fejlesztést, a 3-5 fős cégeknek 23%-a, míg az ennél kisebbeknek 16%-a.

Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2022. szeptember (megoszlás)

Forrás: GKI